

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Asia: **Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönotosta**

Dnro: VN/7007/2019, TEM085:00/2019

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on yli 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

Sähkömarkkinalakiin (588/2013) lisättiin sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen eli ns. datahubin perustamisen edellyttämät säännökset lailla 108/2019. Laki tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2019. Laki velvoittaa järjestelmävastaavaa kantaverkonhaltijaa perustamaan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja sähkön vähittäismyyjille ja jakeluverkonhaltijoille tarjoavan datahubin. Vähittäismyyjillä ja jakeluverkonhaltijoilla on velvollisuus käyttää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja markkinaprosesseissaan. Lain 108/2019 voimaantulosäännöksen 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään ajankohdasta, jolloin sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut on otettava käyttöön.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton on tapahduttava yhtäaikaaisesti kaikkien vähittäismarkkinatoimijoiden osalta. Sen vuoksi käyttöönoton ajankohta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

Osa sähkön vähittäismyyjistä ja jakeluverkonhaltijoista on viivästynyt datahubin käyttöönoton valmistelutoimissaan suunnitellusta, huhtikuuhun 2021 tähtäävästä aikataulusta. Viivästys koskee noin 30 % Suomen sähkökäyttöpaikoista. Selvityksen mukaan valmistelujen viive on tällä hetkellä noin 6-12 kuukautta suunniteltuun aikatauluun verrattuna.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen eli datahubin käyttöönottoajankohdan vahvistaminen mahdollistaisi sen, että Energiavirasto voi laadittavan yksityiskohtaisen käyttöönottosuunnitelman nojalla kohdistaa tarvittavat valvontatoimenpiteet niihin toiminnanharjoittajiin, jotka eivät täytä veloitteitaan datahub-yhteensopivuuden täyttämiseksi.

Omakotiliitto pitää Datahubin viivästymistä jo toistamiseen (aiemmat valmistumisaikataulut Q3/2019 ja 4/2021) moitittavana. Viivästyksestä aiheutuu järjestelmän tuottajalle, Fingridille arviolta 8-9 miljoonan lisäkustannukset. Vähittäismyyjien ja verkonhaltijoiden lisäkustannuksia ei ole lausunnossa lainkaan arvioitu. On kuitenkin muistettava, että viimekädessä asiakkaat, kuten kotitaloudet, maksavat tämän viivästyksen lisäkustannukset. Jo nyt asumismenot kehittyvät merkittävästi nopeammin kuin käytettävissä olevat tulot ja tämä viivästyskustannus tulee jo nyt korkeiden asumiskulujen päälle. **Omakotiliitto esittääkin selvitettäväksi, voidaanko viivästys sanktioida tai muutoin kohdentaa lisäkustannukset tosiasiallisesti vähittäismyyjien ja verkonhaltijoiden vastattavaksi.**

kunnioitavasti
Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja